

Avoin tiede ja tutkimus Poliisiammattikorkeakoulussa

Sisällys

Avoim TKI-toiminta Poliisiammattikorkeakoulussa	3
1 Avoim toimintakulttuuri	3
1.1 Tutkimuksen turvallisuus	5
2 Avoimet aineistot.....	6
2.1 Aineistonhallinta	6
2.2 Tutkimusaineistot.....	7
2.3 Poliisimuseon aineistot	7
3 Avoim julkaiseminen	8
3.1 Polamkin julkaisusarjassa julkaistavat teokset.....	8
3.2 Opinnäytteet	9
3.3 Tieteelliset artikkelit	10
4 Avoim integroitu oppiminen	10
5 Avoimen tutkimuksen ja opetuksen tuki.....	11
5.1 Palvelut.....	11
5.2 Toimintamallin seuranta ja arviointi.....	13

Avoin TKI-toiminta Poliisiammattikorkeakoulussa

Olemme sitoutuneet [Avoimen tieteen ja tutkimuksen julistukseen](#) ¹. Avoimuus tukee kestäväällä tavalla tutkimuksen, opetuksen, hallinnon sekä kehitys- ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta, laatua ja monimuotoisuutta. Edistämme avoimuutta kaikessa toiminnassamme ja toteutamme sitä seuraavasti ²:

- **Avoin toimintakulttuuri**

Vastuullinen avoimuus on osa Polamkin strategia- ja ohjaustyötä, johtamista sekä arjen käytäntöjä. Arviointikäytännöt, kannustimet ja palvelut tukevat toimintamme avoimuutta.

- **Avoimet aineistot**

Tutkimusaineistomme ja -menetelmämme ovat niin avoimia kuin mahdollista ja niin suljettuja kuin välttämätöntä.

- **Avoin julkaiseminen**

Julkaisusarjojemme julkaisut ovat saavutettavia ja lähtökohtaisesti avoimesti saatavilla. Kannustamme avoimeen julkaisemiseen myös poliisin omissa ja muissa ulkoisissa julkaisukanavissa.

- **Avoin oppiminen**

Kannustamme laatimaan, hyödyntämään ja yhteiskehittämään avoimia oppimateriaaleja ja opetuskäytäntöjä siten, että ne ovat osa korkeakoulutuksen arkea ja mahdollistavat jatkuvan oppimisen.

Polamkin avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintamalli (ATT-malli) jäsentää työyhteisömme vastuullisen avoimuuden periaatteet ja evästäää arjen työtä ja prosesseja. Sitoutuminen avoimen tieteen ja tutkimuksen julistukseen edellyttää selkeää toimijuutta ja käytännön toimia avoimuuden edistämiseksi. Toteutuessaan avoin tiede ja tutkimus parantaa Polamkin toiminnan laatua ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta, edistää sivistystä sekä vahvistaa tutkimuksen yhteiskunnallista hyödyntämistä.

1 Avoin toimintakulttuuri

Olemme sitoutuneet avoimen toimintakulttuurin edistämiseen ja noudatamme [hyvän tieteellisen käytännön \(HTK\) periaatteita](#) ³. [Polamkin laatupolitiikka](#) ⁴ (pdf) on keskeinen toimintaamme ohjaava ja kehittävä mekanismi. Sen mukaisesti yksi tavoitteistamme on toimia yhteiskunnallisesti vastuullisesti, avoimesti ja vaikuttavasti. [Polamkin laatujärjestelmä](#) ⁵ tarjoaa perustan avoimen toimintakulttuurin edellyttämien rakenteiden ja prosessien ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

¹ <https://avointiede.fi/fi/julistus>

² Julistusta täsmentävät neljä kansallista avoimuuden linjausta ja niiden suosituksia, katso <https://avointiede.fi/fi/linjaukset-ja-aineistot/kotimaiset-linjaukset> ja <https://avointiede.fi/fi/linjaukset-ja-aineistot/kotimaiset-suositukset>

³ <https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanto-htk>

⁴ <https://polamk.fi/documents/25254699/33938795/Polamk-laatupolitiikka.pdf/458eb48f-2e40-1ed5-ebd4-48ce882431ef/Polamk-laatupolitiikka.pdf?t=1604670582655>

⁵ <https://polamk.fi/toimintakirja>

TKI-toimintamme on niin avointa kuin mahdollista ja niin suojattua kuin tarpeellista. Polamkin avoimen tieteen ja tutkimuksen periaatteet on kuvattu [Polamkin TKI-linjauksissa ja pedagogisissa linjauksissa](#) ⁶. Arjen toimintaamme ja yhteistyötämme ohjaa henkilöstön ja opiskelijoiden yhdessä laatima [Polamk-yhteisön etiketti](#) ⁷, jossa sitoudumme toimimaan avoimesti ja jakamaan tietoa.

Toteutamme tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa pääsääntöisesti projekteina, joista koamme tiedot [Polamkin TKI-projektisivuille](#) ⁸. Poikkeuksen tekevät viranomaiskäyttöön tarkoitettu ja turvaluokitellut selvitykset, joiden tiedot eivät ole julkisia. Tällöinkin tarkistamme julkaisu-mahdollisuudet tapauskohtaisesti. Kannustamme henkilöstöämme pohtimaan TKI-hankkeen suunnittelusta lähtien ja läpi hankkeen elinkaaren sitä, miten hankkeessa syntyneitä ideoita tai tuloksia voidaan hyödyntää organisaatiossamme ja sen ulkopuolella. Hankkeitemme vaikuttavuus paranee, kun tulokset ovat käytettävissä mahdollisimman laajalti. TKI-toiminnan avoimuus tukee tätä tavoitetta.

Polamk eroaa sisäiseen turvallisuuteen ja poliisitoimintaan liittyvän tehtävänsä luonteen vuoksi joiltain osin muista korkeakouluista. Polamkin tehtävä asettaa avoimuudelle rajoitteita sellaisten oppimateriaalien sekä tutkimusaineistojen ja -julkaisujen kohdalla, jotka sisältävät viranomaiskäyttöön tarkoitettuja tai turvaluokiteltuja tietoja. Tällaisia ovat esimerkiksi poliisin tekniset, taktiset ja operatiiviset toimintatavat ja tutkimusaineistot, jotka sisältävät arkaluontoisia henkilötietoja.

Noudatamme toiminnassamme hyvää aineistonhallintatapaa, lainsäädäntöä, toimintaamme koskevia rahoitusehtoja ja säännöksiä sekä Polamkin ohjeita ja määräyksiä. Huolehdimme luottamuksellisten ja arkaluontoisten tietojen suojaamisesta, tietoturvasta ja tietosuojasta. Polamkissa toimii myös kokonaisarkkitehtuuriryhmä, joka tarkastelee toimintaamme kokonaisvaltaisesti sekä tunnistaa eri toimintojen välisiä riippuvuuksia. Tällöin saamme kattavan kuvan toiminnasta, tiedosta, tietojärjestelmistä ja teknologioista sekä niiden välisistä yhteyksistä.

Viestintä on oleellinen osa projektia, ja se kirjataan yhdeksi tehtäväksi projektisuunnitelmaan tai erilliseen viestintäsuunnitelmaan, etenkin jos projektissa on mukana useita hankekumppaneita. Viestintäsuunnitelmassa huomioidaan myös rahoittajien ja hankekumppaneiden viestinnän ohjeet ja tarpeet ja määritellään muun muassa projektin avoimuuden ja vaikuttavuuden kannalta keskeiset viestinnän kohderyhmät ja kanavat. TKI-projektien valmistelun, toteuttamisen ja hyödyntämisen toimintamallit on kirjattu Polamkin projektikäsikirjaan. Se on luettavissa poliisin intranetissä ja tarkoitettu kaikille Polamkissa ja muissa poliisiyksiköissä toimiville henkilöille, jotka työskentelevät projektien parissa.

Polamkin tutkimuseettinen toimikunta ⁹ antaa lausuntoja [Tutkimuseettisen toimikunnan \(TENK\)](#) ¹⁰ ohjeiden mukaisten tutkimushankkeiden eettisestä hyväksyttävyydestä. Toimikunnalta voi lisäksi pyytää lausuntoa, jos tutkimuskohde, tutkimuksen rahoittaja tai yhteistyökumppani sitä edellyttää. Lausuntoa voidaan pyytää myös, jos tutkimustuloksia suunnitellaan julkaistavaksi tiedelehdessä, joka edellyttää eettistä ennakoarviointia. Poliisin tietojen käyttö

⁶ <https://polamk.fi/strategia-ja-laatu>

⁷ <https://polamk.fi/korkeakouluysteiso>

⁸ <https://polamk.fi/tki-projektit>

⁹ Lisätietoja Polamkin työryhmistä löytyy osoitteesta <https://polamk.fi/tyoryhmat>. Polamkin yleisen linjauksen mukaisesti työryhmien jäsenten nimiä ei kerrota ulkoisilla verkkosivuilla, vaan yhteydenotot tapahtuvat virkasähköpostien kautta.

¹⁰ <https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanta-htk>

tutkimustarkoituksessa on luvanvaraista. Tutkimuslupa¹¹ tarvitaan, kun tutkimuksen aineistopyyntö kohdistuu esimerkiksi poliisin henkilöstöön (haastattelut ja kyselyt), poliisin rekistereihin tai salassa pidettäviin, luottamuksellisiin tai turvaluokiteltuihin asiakirjoihin, kuten ohjeisiin, määräyksiin, poliisitoiminnan asiakirjoihin ja muihin viranomaisasiakirjoihin.

Kuka tahansa voi ehdottaa Polamkille opinnäytetyön, opiskelijaprojektin, tutkimuksen, kehittämishankkeen tai maksullisen koulutuksen aihetta¹². Toiminnan lähtökohtana ovat yhteistyökumppanien ja yhteiskunnan tarpeet. Opinnäytetyömme ovat pääsääntöisesti julkisia, mutta toimeksiantona tehty tilaustyö voi olla myös salattu. Korostamme vastuullista avoimuutta osana opetuksen ja tutkimuksen arkea sekä henkilökunnan ammattitaitoa. Henkilökunta on koulutettu ja ohjeistettu arvioimaan ja käsittelemään oppimateriaaleihin, tutkimusaineistoihin ja julkaisuihin mahdollisesti liittyviä luottamuksellisia ja turvaluokiteltuja tietoja. Valinta oppimateriaalien ja tutkimusaineistojen avoimuuden ja osittaisen tai kokonaan salaamisen välillä tehdään tapauskohtaisesti.

Avoimen tieteen ja tutkimuksen käytänteiden nivominen osaksi Polamkin arkea on jatkuvaa. Hyödynnämme avoimen toimintakulttuurin edistämiseksi ja toteuttamiseksi Polamkin olemassa olevia rakenteita, prosesseja, toimintoja ja toimielimiä ja kytkemme vastuullisen avoimuuden periaatteet ja käytännöt niiden osaksi. Järjestämme organisaation sisällä avointen ovien tapahtumia, joissa tutustumme eri vastuualueiden työtehtäviin ja henkilökuntaan. Sisäistä avoimuutta tuetaan myös ns. työkyläilyillä, jolloin on mahdollistua tutustua kollegan työhön matalalla kynnyksellä.

Tiedostamme, että opetuksen ja tutkimuksen arjessa avoimuuden toteutumisen edellytyksiä ovat henkilökunnan kompetenssit eli tiedot, taidot ja asenteet sekä organisaation antama tuki. Polamkissa on useita arviointikäytäntöjä, kannustimia ja palveluita, joihin voi sisällyttää avointa toimintakulttuuria ja henkilökunnan kompetensseja vahvistavia elementtejä.

1.1 Tutkimuksen turvallisuus

Tutkimuksen turvallisuus on olennainen osa avointa toimintakulttuuria ja vastuullista avoimuutta. Se tarkoittaa käytäntöjä ja periaatteita, joilla varmistetaan, että tutkimustoiminta ei vaaranna yksilöiden, yhteiskunnan tai organisaation turvallisuutta. Avoimuus ja turvallisuus tukevat toisiaan, mutta niiden välillä voi esiintyä jännitteitä, kuten ylivarovaisuutta, jotka on tunnistettava ja hallittava.

Turvallisuus rakentuu jaetusta vastuusta, joka koskee kaikkia toimijoita. Organisaatio, hankkeet ja projektit sekä yksittäiset asiantuntijat kantavat kukin oman osansa vastuusta. Myös monenkeskisessä yhteistyössä korostuu vastuullisuus: on varmistettava, että tietoja ei käytetä väärin ja strateginen tieto pysyy suojattuna.

Noudatamme TKI-toiminnassamme poliisin turvallisuuslinjauksia. Käytännössä se tarkoittaa esimerkiksi turvallisuusselvityksiä, riskienarviointia, tietorakenteen ja tietojärjestelmien suojaamista sekä strategisen tiedon tunnistamista ja väärinkäytön estämistä. Seuraamme turvallisuuskysymyksiä hankkeiden koko elinkaaren ajan. Jos tutkimushankkeiden aikana ilmenee

¹¹ Tutkimusluvun hakemisesta on lisätietoja poliisin verkkosivuilla <https://poliisi.fi/tietojen-kaytto-tutkimus-tarkoituksessa>.

¹² Projektiehdotusten jättämisestä on lisätietoja Polamkin verkkosivuilla <https://polamk.fi/ehdota-projektin-aihetta>.

turvallisuuteen liittyviä muutoksia, keskustelemme niistä rahoittajien ja mahdollisten projekti-kumppanien kanssa ja teemme tilanearvion hanketyön jatkosta.

Tutkimusprosessi kuvataan kattavasti Polamkin projektikäsikirjassa ¹³, joka on koko poliisin henkilöstön ja opiskelijoiden luettavissa poliisin intranetissä. Se ohjeistaa, mitä tutkijoiltamme ja muulta hankehenkilöstöllä edellytetään muun muassa turvallisuuskysymyksissä hanketyössä. Opiskelijoille ja henkilöstölle on ohjeistusta ja säännönmukaista koulutusta esimerkiksi tietosuoja- ja tietoturva-asioissa. Avoimuuteen sisältyviin riskeihin voi varautua esimerkiksi edistämällä kriittistä medialukutaitoa.

2 Avoimet aineistot

Olemme sitoutuneet tarkoituksenmukaiseen aineistohallintaan, jota ohjaavat EU:n neuvoston linjaamat [FAIR-periaatteet](#) ¹⁴. Kirjainyhdistelmä FAIR kuvastaa aineistohallinnan ideaalia, jossa yksittäiselle aineistolle asetetaan tavoitteet avainsanojen kautta:

F - FINDABLE – löydettävä

A - ACCESSIBLE – saavutettava

I - INTEROPERABLE - yhteen toimiva

R - RE-USABLE - uudelleen käytettävä

FAIR-periaatteet toteutuvat, kun tutkimusaineistot voidaan tunnistaa yksilöllisesti itsenäisiksi tutkimustuotoksiksi, ne on kuvailtu riittävällä tasolla, rekisteröity julkiseen hakupalveluun sekä asetettu vapaasti saataville vähintään metatietojen osalta. Yhteentoimivuutta parannetaan sisällönkuvailun määrämuotoisuudella, joka mahdollistaa sekä ihmis- että koneluettavuuden, ja esimerkiksi linkittämällä aikasarjan osat tai projektissa syntyneet tutkimusaineistot toisiinsa. Toimenpiteet tukevat aineistojen avaamista ja uudelleen käytettävyyttä ja ovat osa laadunhallintaa. ¹⁵

2.1 Aineistohallinta

Hyvä ja vastuullinen, FAIR-periaatteiden mukainen aineistohallinta edellyttää riittävää infrastruktuuria ja tukipalveluja sekä toiminnan arvostamista. Palvelutarve voi nousta esimerkiksi rahoittajien vaatimuksesta julkaista tutkimusdatan viitetiedot tai laatia tietyt kriteerit täyttävä aineistohallintasuunnitelma.

Aineistohallinnan tueksi on olemassa valmiita teknisiä ratkaisuja. Tieteen tietotekniikan keskus CSC:n palvelut ovat keskenään yhteensopivia. Palvelujen tiedot siirtyvät automaattisesti muun muassa tiedejatutkimus.fi-alustalle, jota käytetään organisaatioiden arvioinnissa. Lisäksi Polamkissa on jo käytössä useita CSC:n palveluita, esimerkiksi Haka-kirjautuminen ja julkaisutietojen tallennuspalvelu [tiedejatutkimus.fi](#) ¹⁶.

¹³ POL-2025-2981

¹⁴ <https://www.fairdata.fi/tietoa-fairdatasta/fair-periaatteet/>

¹⁵ Lisää tietoa FAIR-periaatteista <https://www.fairdata.fi/tietoa-fairdatasta/fair-periaatteet/>

¹⁶ <https://tiedejatutkimus.fi/fi/>

2.2 Tutkimusaineistot

Suosittellemme hankkeissa kertyneiden aineistojen avaamista ja tallentamista esimerkiksi [Tietoarkistoon](#)¹⁷ aina kun se on mahdollista tutkimusetiikan, lainsäädännön ja sopimusten näkökulmasta. Viranomaiskäyttöön tarkoitettuja tai turvaluokiteltuja tietoja sisältäviä aineistoja ei ole mahdollista avata julkiseen käyttöön. Monet aineistoistamme sisältävät esimerkiksi arkaluontoisia henkilötietoja tai tietoja poliisin operatiivisista toimintatavoista, jolloin niitä on käsiteltävä lainsäädännön ja sopimusten mukaisesti, eikä niitä välttämättä voida avata julkisiksi. Aineistot, joita emme voi avata, tallennetaan ja säilytetään Polamkissa projektinhallintasuunnitelman mukaisesti. Osa Polamkin tutkimusaineistoista, esimerkiksi vakioseurantana toteutettavan Poliisibaro-metrin aineisto, on kuitenkin jo avoimesti saatavilla Tietoarkistossa ja muiden tutkijoiden hyödynnettävissä.

2.3 Poliisimuseon aineistot

Polamkiin kuuluva [Poliisimuseo](#)¹⁸ tallentaa poliisin historiaan Suomessa liittyvää aineistoa, etenkin poliisin työssään käyttämää ja tuottamaa esineellistä ja kuvallista materiaalia. Poliisimuseo tallentaa myös virka-arkistoon kuulumatonta poliisin arkistomateriaalia, jota arkistolaitos ei säilytä.

Poliisimuseo on vastannut vuodesta 2019 lähtien Keskusrikospoliisin tiloissa Vantaalla toimivan Rikosmuseon kokoelmista ja näyttelyistä. Sen kokoelmiin kuuluu rikosentekovälineitä, tutkintamateriaalia, rikospaikkänäytteitä, rikostutkimusvälineitä ja -laitteita sekä valokuvia.

Poliisimuseon toimintaa säätelevät voimassa oleva lainsäädäntö sekä poliisin sisäiset määräykset ja ohjeet. Erityisesti museotoimintaan vaikuttavat tietosuojaja tekijänoikeuslait sekä poliisin aineistojen salassapito- ja turvaluokitussäännökset. Poliisimuseo noudattaa toiminnassaan kansainvälisen museoneuvoston [ICOMin museoeettisiä sääntöjä](#)¹⁹ (pdf) sekä [poliisitoiminnan eettisiä ohjeita](#)²⁰.

Poliisimuseolla on ollut käytössä vuodesta 2009 kokoelmatietojärjestelmä, johon voi saada selailuoikeuksia poliisihallinnossa työskentelevä, turvallisuusselvitetty henkilö. Poliisimuseo pyrkii saamaan kaikkien kokoelmiinsa saapuvaan aineistoon täyden omistus- ja käyttöoikeuden. Käyttöoikeuksia voidaan rajata luovuttajan esittämien ehtojen mukaan.

Poliisimuseon näyttelyiden avoimuus edellyttää, että kokoelmien valikointi ja esillepanossa huomioidaan erityisesti henkilötietojen suoja, aineistojen salassapitosäännökset ja museon avoinna olo kaikenikäisille. Rikosmuseon näyttelyssä on huomioitava puolestaan henkilötietojen suoja ja aineistojen salassapitosäännökset. Poliisimuseo voi asettaa kokoelmiaan esille myös muualla kuin museon omissa näyttelytiloissa edellyttäen, että tila ja kalusteet soveltuvat museokokoelmien esillepanoon.

Poliisimuseo haluaa edistää omiin kokoelmiinsa kohdistuvaa tutkimustoimintaa. Poliisimuseon kokoelmat ovat tutkijoiden käytettävissä, kun museoetiikka, henkilötietojen suoja ja salassapito-

¹⁷ <https://www.fsd.tuni.fi/fi/>

¹⁸ <https://poliisimuseo.fi/etusivu>

¹⁹ <https://icom.museum/wp-content/uploads/2018/07/ICOMIN-MUSEOTY%C3%96N-EETTISET-S%C3%84%C3%84NN%C3%96T.pdf>

²⁰ <https://poliisi.fi/eettinen-koodisto>

säännökset sekä lahjoittajan kanssa sovitut käyttörajoitukset otetaan huomioon. Alkuperäistä kuva- ja arkistomateriaalia ei pääsääntöisesti lainata Poliisimuseon ulkopuolelle. Etukäteen tilattuja aineistoja voi tutkia Polamkin tai Poliisimuseon tiloissa, jos aineiston kunto sen sallii.

Poliisimuseo lainaa kokoelmiin kuuluvia esineitä poliisihallinnon sisällä asetettavaksi näytteille museoammatillisen henkilökunnan valvonnassa. Esineitä voidaan lainata myös ammatillisesti hoidetuille muistiorganisaatioille näyttelykäyttöön. Lainaamisesta tehdään aina kirjallinen sopimus. Poliisimuseo toimittaa tilauksesta maksullisia digitaalisia kuvakopioita käytettäviksi julkaisuissa eri medioissa.

Poliisimuseon näyttelyt ovat avoimia kaikille. Rikosmuseo on avoinna ainoastaan poliisille ja sen tärkeimmille sidosryhmille. Suurelle yleisölle Rikosmuseon kokoelmia voidaan esitellä rajatusti osana Poliisimuseon näyttelyitä.

3 Avoin julkaiseminen

Julkaisu on avoimesti saatavilla (Open access, OA), kun kenellä tahansa on mahdollisuus internetin kautta vapaasti lukea, kopioida ja jakaa sitä vähintään ei-kaupalliseen käyttöön. Kustantaja voi avata julkaisun joko omassa palvelussaan tai sallia sen rinnakkaistallentamisen esimerkiksi julkaisuarkistoon. Suosimme TKI-toiminnan tulosten julkaisemisessa omien julkaisusarjojen ohella moninaisia foorumeita, erilaisia formaatteja ja eri kanavia. Kannustamme julkaisemaan avoimissa julkaisukanavissa tai avaamaan julkaisun silloin, kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Tallennamme Polamkin omien julkaisusarjojen julkaisut sekä rinnakkaistallenteet [Theseus.fi-palveluun](https://www.theseus.fi) ²¹. Polamkin henkilökunnan kaikki julkaisut eri foorumeilla löytyvät kootusti tiedejatutkimus.fi-verkkopalvelusta.

Polamkin TKI-toiminnan tehtävänä on soveltava tutkimus- ja kehittämistyö. Tavoitteena on julkaista tutkimuksen tuloksia myös laadultaan korkeatasoisissa vertaisarvioituissa tieteellisissä julkaisusarjoissa ja monografioissa, mikä edellyttää varautumista julkaisumaksuihin. Otamme huomioon Open access -julkaisumaksuihin tarvittavan rahoituksen TKI-projektien suunnittelussa. Avoimen julkaisun edellyttämä rahoitus on huomioitu useissa kansainvälisissä ulkoisesti rahoitettujen projektien budjeteissa. Rahoitamme avoimen julkaisun maksuja tarvittaessa myös TKI-toiminnan kehysrahoituksesta.

3.1 Polamkin julkaisusarjassa julkaistavat teokset

Polamk on kustantajana sitoutunut edistämään toiminnassaan Suomen tiedekustantajien liiton [vertaisarviointiohjeen](#) ²² ja Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) [Hyvä tieteellinen käytäntö -ohjeen](#) ²³ mukaisia periaatteita. Toimimme myös Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) [vertaisarviointitunnuksen](#) käytölle asetettujen kriteereiden mukaisesti.

²¹ <https://www.theseus.fi/>

²² <https://tiedekustantajat.fi/ohjeet/vertaisarviointi/>

²³ https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf

Julkaisemme [Polamkin omissa julkaisusarjoissa](#)²⁴ sisäiseen turvallisuuteen ja poliisiin liittyviä tutkimuksia, raportteja, katsauksia ja oppikirjoja. Julkaisut palvelevat poliisitoimintaa, poliisikoulutusta ja sisäistä turvallisuutta sekä niiden suunnittelua, johtamista ja kehittämistä. Julkaisemme suomen, ruotsin ja englannin kielellä käsikirjoituksia, joita ei ole sellaisenaan julkaistu aiemmin muualla.

Polamkin julkaisutoimikunta tukee ammattikorkeakoulun tieteellistä tutkimusta ja julkaisutoimintaa osana tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kokonaisuutta. Toimikunta vastaa Polamkin julkaisusarjoissa julkaistavien käsikirjoitusten julkaisuprosesseista: se arvioi muun muassa tarjottujen käsikirjoitusten julkaisukelpoisuuden, koordinoi julkaisujen arvioinnin ja varmistaa vastuullisen avoimuuden mukaisen julkaisuprosessin.

Julkaisusarjoihimme tarjotut käsikirjoitukset käyvät läpi arviointiprosessin, jossa käsikirjoitusta tarkastellaan Polamkin yleisten ja sarjakohtaisten julkaisukriteerien näkökulmista. Käsikirjoittajalle toimitetaan arviointipäätös ja -lausunto, oli päätös myönteinen tai kielteinen.

Julkaistut teokset ovat pääasiassa sähköisiä verkkojulkaisuja, ja ne ovat saatavilla maksutta Theseus.fi-, Finna.fi- ja tiedejatutkimus.fi-palvelusta. Painotamme projektijulkaisuissamme avointa julkaisemista. Vain viranomaiskäyttöön tarkoitetut tuotokset ovat poikkeus, mutta tällöinkin julkaisemme vain niitä, joiden sisältö ei ole salassa pidettävä. Polamkin julkaisusarjaan käsikirjoituksen tarjoavalle kirjoittajalle on laadittu [Ohje käsikirjoittajalle](#)²⁵, jossa on tietoa käsikirjoituksen viimeistelystä, tarjoamisesta, vastuista sekä arviointi- ja julkaisuprosessista.

Henkilöstömme ja opiskelijamme julkaisevat sarjajulkaisujen ja opinnäytteiden ohella tieteellisiä ja ammatillisia sisältöjä myös muissa kanavissa. Polamkin henkilökunnan julkaisut tai niiden viitetiedot vuodesta 2016 lähtien ovat saatavilla tiedejatutkimus.fi-palvelusta. Tuemme avointen tutkimusjulkaisujen käyttöä viestimällä julkaisuista Polamkin TKI-viestinnän käytäntöjen ja julkaisuprosessin mukaisesti.

3.2 Opinnäytteet

Opinnäytteet luovutetaan [Polamkin tutkintosäännön](#)²⁶ mukaisesti pääsääntöisesti Theseus-tietokantaan. Opiskelijalla on tekijänoikeuslain mukainen oikeus päättää, luovuttaako hän työnsä Theseukseen ja sen avoimeen vai käyttörajattuun kokoelmaan²⁷. Jälkimmäiseen tallennetusta työstä ovat näkyvillä internetissä ainoastaan työn viitetiedot tiivistelmineen.

Kampuksella asioivat voivat lukea käyttörajatun kokoelman opinnäytteitä kirjaston nimetyiltä päätteiltä. Muut asiakkaat saavat halutessaan käyttörajattuun kokoelmaan tallennetun opinnäytteen luettavaksi tekemällä tietopyynnön Polamkin kirjastolle. Kirjaamo tallentaa tiedon työn luovutuksesta sähköiseen asiakirjojen säilytysjärjestelmään. Opinnäytetyö lähetetään pyytäjälle sähköpostitse veloituksetta. Ennen vuotta 2023 opinnäyte luovutettiin joko Theseukseen tai

²⁴ <https://polamk.fi/julkaisutoiminta>

²⁵ <https://polamk.fi/julkaisutoiminta>

²⁶ <https://polamk.fi/opetus-ja-oppiminen>. Poliisiammattikorkeakoulun tutkintosääntö (POL-2025-73525) astui voimaan 1.3.2026.

²⁷ Theseuksen käyttörajattu kokoelma otettiin Polamkissa käyttöön 6.9.2022, jolloin Kansalliskirjasto liitti palveluun useita eri ammattikorkeakouluja yhtä aikaa.

painettuna kirjastoon. Painetut opinnäytteet ovat luetteloitu Polamkin kirjaston [Etsivä Finna -koelmatietokantaan](#) ²⁸ ja ne ovat lainattavissa.

Polamkin opinnäytteet ovat tutkintosäännön 15 §:n mukaan pääsääntöisesti julkisia. Mikäli opinnäyte sisältää kuitenkin salassa pidettävää tietoa, nämä liitteet tai osat poistetaan opinnäytteestä ennen luovuttamista Theseukseen. Tällöin työ arkistoidaan kokonaisuudessaan salassa pidettävien osineen sähköiseen asiakirjojen säilytysjärjestelmään. Salassa pidettävästä työstä voi tehdä tietopyynnön Polamkin kirjaamon virkasähköpostin kautta.

3.3 Tieteelliset artikkelit

Kannustamme julkaisemaan tieteelliset artikkelit avoimissa julkaisukanavissa tai avaamaan julkaisun silloin kuin se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Polamkin kirjasto on laatinut ohjeen tieteellisten artikkelien avoimesta julkaisemisesta ²⁹ ja kirjasto auttaa kirjoittajia avoimen julkaisemisen asioissa. Suosittelemme arvioimaan julkaisun avaamismahdollisuuksia jo julkaisukanavaa valitessa. Ensisijainen vaihtoehto on avata julkaisu suoraan kustantajan palvelussa. Jos tämä ei ole mahdollista, kirjasto auttaa tarkistamaan, millä edellytyksillä julkaisun saa rinnakkais-tallentaa Theseus.fi-palveluun. Emme rinnakkaistallenna julkaisuja, jotka ovat avoimesti saatavilla kustantajan palvelussa.

4 Avoin integroitu oppiminen

TKI-toimintaan integroidulla oppimisella (TKIO) tarkoitetaan tutkimuksen, kehittämisen, innovaatiotoiminnan ja oppimisen kokonaisuutta. Polamkissa oppiminen ja opetus tapahtuvat tiiviissä yhteistyössä erityisesti poliisiyksiköiden kanssa, ja TKI-toiminnan ja avoimen oppimisen avulla pyritään kuvaamaan toimintaympäristön ilmiöitä ja ratkaisemaan käytännön ongelmia. Opiskelijamme toteuttavat työelämän kehittämiseen liittyviä pienimuotoisia projekteja, jotka voidaan opinnollistaa eli muuntaa opintopisteiksi ja osaksi opiskelijan tutkintoa. Huomattava kuitenkin on, että operatiivisen poliisitoiminnan kehittäminen ei voi olla aina läpinäkyvää ja julkista.

Myös opinnäytetöissä on päämääränä kehittää ja innovoida niin, että tulokset olisivat työelämässä laajasti hyödynnettäviä ja toistettavia. Avoimuudella pyrimme tutkimustulosten laajempaan läpinäkyvyyteen sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisääntymiseen. Avoimella TKI-integroidulla oppimisella mahdollistamme osaamisen ja tuotetun tiedon välittymisen kaikkien hallowien nähtäväksi ja hyödynnettäväksi. Yhteiskehittäminen sidosryhmien kanssa parantaa työmme laatua ja luotettavuutta sekä lisää yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Julkaisemme Polamkissa TKI-projekteista ja opinnäytetöistä saadut tulokset pääsääntöisesti avoimesti ja jaamme niitä korkeakouluille ja laajemmin yhteiskuntaan esimerkiksi julkaisuina sekä seminaareissa ja koulutustilaisuuksissa.

Polamkissa TKI-integroitu oppiminen on mahdollista esimerkiksi ulkoisesti rahoitetuissa projekteissa, toimeksiannoissa ja opinnäytetöissä. Useissa projekteissa laaditaan koulutuspaketteja,

²⁸ <https://polamk.finna.fi/>

²⁹ Ohjeita tieteellisten artikkeleiden avoimeen julkaisemiseen (POL-2022-21908) on luettavissa poliisin intranetissä Julkaisut-sivulla.

jotka liittyvät poliisitoiminnan teemoihin kuten esimerkiksi verkkoavusteisen rikollisuuden ja lähisuhdeväkivallan torjuntaan ja tutkintaan. Tuemme myös ristiinopiskelua eri korkeakoulujen välillä, ja mahdollistamme muiden korkeakoulujen opiskelijoiden osallistumisen tietyille Polamkin opintojaksoille.

5 Avoimen tutkimuksen ja opetuksen tuki

Avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä oppimisen tavoitteemme toteutuvat, kun huomioimme ne osana jokapäiväistä toimintaamme. Polamkin avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintamalli antaa organisaatiotason suunnan avoimuutta, laatua ja läpinäkyvyyttä edistäville toimenpiteille. Omassa työssä avoimuuden periaatteiden toteuttaminen sujuu luontevasti, kun ohjeistus, työkalut ja tukipalvelut ovat kunnossa.

Seuraamme ja arvioimme ATT-toimintamallia osana Polamkin laatujärjestelmää. Seurannan avulla tunnistamme, miten avoimuus toteutuu toiminnan osa-alueilla ja missä kaivataan uusia ratkaisuja tai vahvistuksia. Arvioinnin tulokset tukevat toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja auttavat suuntaamaan sisäisiä ja ulkoisia palvelujamme. Arviointi myös varmistaa, että Polamkin toiminta on linjassa kansallisen avoimen tieteen ja tutkimuksen julistuksen ja muun korkeakoulukentän kanssa.

5.1 Palvelut

Tuemme henkilöstöämme ja opiskelijoitamme avoimen tieteen ja oppimisen mukaisessa toiminnassa. Tarjoamme työkaluja, palveluita ja neuvontaa Polamkin eri toiminnoissa ja toimielimissä. Palvelut kattavat muun muassa asiakirjahallinnan, kansainvälisen liikkuvuuden, avoimen julkaisemisen, oppimateriaalien ja digitaalisen opetuksen ratkaisut, tietoturvan, tutkimusetiikan, projektihallinnan sekä viestinnän ja julkaisutuotannon tuen.

Käyttäjä saa opastusta oman tarpeen mukaan, kuten opinnäytteen tietolähteistä, tutkimusaineiston tallennuksesta, julkaisun tekijänoikeuskysymyksistä tai opetukseen liittyvän digitaalisen sisällön tuottamisesta.

Pyrimme varmistamaan avointa tiedettä ja tutkimusta tukevien palvelujen tasapuolisen saatavuuden. Juridisia palveluja, kirjastopalveluja ja tutkimuslupalpalveluja on saatavilla myös ruotsin kielellä. Lisäksi käsikirjoituksen tarjoajan ohjeet, Polamkin verkkosivut, toimintakäsikirja ja opiskelijoita koskevat ohjeet ovat suomeksi ja ruotsiksi. Kaikki palvelut ovat tarjolla tutkimus-, opetus- ja TKI-henkilöstölle työuran vaiheesta tai tehtävänimikkeestä riippumatta.

Toiminnot

Hallintopalvelut

- arkistointi, asiakirjojen hallinta, tietosuoja, tietopyynnöt ja tutkimusluvut

Kansainvälinen yksikkö

- kansainvälinen opiskelijavaihto ja ristiinopiskelu, henkilöstön kansainväliset koulutukset ja vaihto-ohjelmat

Kirjasto ja tietopalvelu

- avoin julkaiseminen (Theseus ja tieteelliset artikkelit), julkaisurekisteri (JUSTUS-palvelu/ tiedejatutkimus.fi), rinnakkaistallennus, hakupalvelujen ylläpito ja käytön opastus (esim. Etsivä Finna- ja e-aineistotietokannat), aineistojen kuvailu ja käyttörajatun kokoelman tietopyynnöt

Osaamisyksiköt

- avoimet oppimateriaalit (Polamkin opiskelijoilla pääsy esim. Moodle ja eOppiva)

Opiskelijapalvelut

- opiskelijaprojektit, opiskelijavaihto ja ristiinopiskelu

Polamkin studio

- videoiden kuvaus, podcastien tallennus, online-opetuksen järjestäminen, muiden viestinnällisten tuotantojen tekeminen ja tuki

Poliisimuseo

- museotoiminnan etiikka, aineistonhallinta, tietosuoja ja tekijänoikeudet

Tietohallinto

- datan tallennus ja tietoturva

TKI-toiminta

- aineistonhallinta, julkaisusarjat, projektihallinta, sopimukset, tekijänoikeudet, tutkimusetiikka

Viestintä

- koulutuksen ja TKI-toiminnan tiedotteet ja uutisointi, sisäinen ja ulkoinen viestintä; Opiskelijoiden some- ja blogijulkaisemisen tuki.

Toimielimet

Polamkin avoimen tieteen ja tutkimuksen työryhmä (ATT-ryhmä)

- palvelee henkilöstöä ja opiskelijoita teemaan liittyvissä asioissa ja Polamkin ATT-toiminnan suunnittelusta, toteutuksesta, seurannasta ja arvioinnista. Ryhmän esittely ja jäsenten yhteystiedot löytyvät poliisin intranetistä.

Polamkin julkaisutoimikunta

- opastaa käsikirjoituksen tarjoajaa Polamkin julkaisusarjaan tarjottavan käsikirjoituksen viimeistelyssä sekä arviointi- ja julkaisuprosessissa. Julkaisutoimikunta auttaa myös julkaisujen tekijänoikeuksiin ja julkaisuviestintään liittyvissä aiheissa.

Tutkimuseettinen toimikunta ja tutkimusetiikan tukihenkilöt

- opastavat tutkimusetiikkaan ja hyvään tieteelliseen käytäntöön liittyvissä aiheissa.

Verkkosivuillamme on [osio etiikasta ja avoimesta tieteestä](https://polamk.fi/etiikka-ja-avoin-tiede)³⁰ sekä yhteystiedot teemaan liittyvää asiointia varten. Palveluissa on huomioitu lain edellyttämät saavutettavuuskriteerit.

³⁰ <https://polamk.fi/etiikka-ja-avoin-tiede>

5.2 Toimintamallin seuranta ja arviointi

Seuraamme Polamkin avoimen tieteen ja tutkimuksen tilaa osana [Polamkin laadunhallinnan kokonaisuutta](#)³¹. Toimintamallin kehittymistä voi seurata ATT-mallin eri versionumeroiden avulla, ja ne löytyvät kootusti sähköisestä asiakirjojen säilytysjärjestelmästä³². Polamkin verkkosivuilla on toimintamallin viimeisin versio suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä.

Kirjaamme tunnistamamme avoimen tieteen ja tutkimuksen kehittämiskohteemme Polamkin sähköiseen työtilaan. Kehittämiskohteet jaotellaan viiteen osakokonaisuuteen: avoin toimintakulttuuri, avoimet aineistot, avoin julkaiseminen, avoin oppiminen ja avoimen tutkimuksen ja ope- tuksen tuki. Jokaiselle kehityskohteelle on määritelty esihenkilötason vastuuhenkilö ja kehittä- mistoimenpiteen toteutuksen tavoiteaikataulu. Kehittämistoimenpiteiden edistymistä seurataan myös johtoryhmätasolla. Avoimen tieteen ja tutkimuksen toimien edistymisestä julkaisemme tie- toja Polamkin toimintakertomuksessa ja poliisin vastuullisuusraportissa.

Polamk on mukana tutkimusyhteisöjen avoimen tieteen ja tutkimuksen tilaa kartoittavassa seu- rannassa. Parillisina vuosina toteutettava seuranta todentaa, miten kansallisen julistuksen ja lin- jausten tavoitteet toteutuvat Polamkissa ja kansallisella tasolla. Seuranta tukee toimintamme ke- hittämistyötä.

³¹ <https://polamk.fi/toimintakasikirja>

³² POL-2026-29143